

Qishloq hayoti

2010 йил йили

Баркамол авлод

Қишлоқ ҳаёти

ISSN 2010-7021

Ўзбекистон Республикаси ијтимоий-иқтисодий газетаси

www.qishloqhayoti.uz

2010-ЙИЛ 22-ЯНВАР, ЖУМА, 10 (7627) - сон

1974-йил 1-январдан чиқа бoshлаган
Баҳоси келтирилган нархда.

Мингбулоқ тумани бўйича жорий йилда жами 16026 гектар майдонда бир маротаба, 4443 гектар майдонда икки маротаба, 193 гектар майдонда эса уч маротаба ер шўрини ювиш ишлари режалаштирилган. Айни кунларда бу муҳим агротехник тадбирни сифатли амалга ошириш ишлари қизғин паллага кирди.

Замонавий ва иш унуми самарали бўлган техникаларга талаб яна ҳам ортмоқда. Чунки техника бугунги кунда деҳқонларнинг асосий таянчига айланган. "Ўзқишлоқхўжаликмашилизинг" компанияси томонидан фермерларга қишлоқ хўжалиги техникалари етказиб берилмоқда.

Ўзбек халқ томоша санъатининг илдиэлари олис ўғмишига бориб тақалади. Уларда халқимизнинг ўлмас миллий анъаналари, қадимий одатлари, асрлар оша бизгача етиб келадиган бобомерос маросимларимиз ўз аксини топади. Масалан, миллий "Мучал тўйи" ўзининг ўзбекона руҳи, айтимларию рақслари билан ажралиб туради.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИГА ФУҚАРОЛАРНИ НАВБАТДАГИ ЧАҚИРУВ ҲАМДА МУДДАТЛИ ҲАРБЎЙ ХИЗМАТНИНГ БЕЛГИЛАНГАН МУДДАТЛАРИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБЎЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ХИЗМАТДАН БЎШАТИШ ТЎҒРИСИДА

«Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ:

1. Чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган Ўзбекистон Республикасининг чақирув ёшидаги фуқаролари 2010 йилнинг февраль-март ойларида муддатли ҳарбий хизматга чақирилсин.

Муддатли ҳарбий хизматни ўташга яроқли ҳамда чақирилиш муддатини кечиктириш ва чақирилишдан озод этиш ҳуқуқига эга бўлмаган, бироқ ушбу чақирув мобайнида Қуролли Кучлар сафига чақирилмайдиган фуқаролар сафарбарлик чақируви резерви-га олинсин.

2. Муддатли ҳарбий хизматнинг белги-

ланган муддатларини ўтаб бўлган фуқаролар 2010 йилнинг март-апрель ойларида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервиге бўшатилинсин.

3. Ушбу қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.Мирзиёев ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Миллий ҳавфсизлик кенгаши Котиби М.Атаев зиммаларига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 19 январь

Ўзбекистонда парламент сайловлари: ХИНДИСТОНДАН НАЗАР

Ҳиндистонда нашр этиладиган оммавий ахборот-таҳлилий журналлардан бири "Political Events" саҳифаларида Ўзбекистонда 2009 йил 27 декабрда бўлиб ўтган парламент сайловларида халқаро кузатувчи сифатида иштирок этган тоникли журналист ва сиёсий шарҳловчи М.К.Дхарнинг мақоласи эълон қилинди.

Ҳиндистонлик эксперт таъкидлашдики, "Ўзбекистонда демократия тобора ривожланмоқда ва ҳар бир сайлов мамлакатнинг бу йўлда эришган улкан ютуқларини намоён этмоқда". Муаллиф шунингдек Ўзбекистон МДХ мамлакатлари орасида биринчи бўлиб фуқаролар сиёсий ҳуқуқларининг кафолат-лаштириш тўғрисида қонун қабул қилганлигига эътибор қаратади.

"Тарих нуктаи назаридан қараганда жуда қисқа бўлган мустақиллик йилларида мамлакат умум қабул қилинган халқаро андозаларга мос келадиган сайлов тизимини яратди. Ўзбекистон сайловлар Ўзбекистоннинг сиёсий партиялар ижтимоий ва сиёсий фаолияти, ташаббускорлиги ва жавобгарлигини янада оширишнинг мустахкам асосини яратганини кўрсат-

ди. Ўзбекистон демократлаштириш, фуқаролик жамиятини такомиллаштириш, сиёсий ва иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришда етакчи эканини яна бир бор намоён этди", дейилади мақолада.

Ўзбекистонда 2009 йилда бўлиб ўтган парламент сайловларида халқаро кузатувчи сифатида иштирок этган Хиндистон хунармандлари маркази раҳбари Камол Кумар Гуптининг фикрига кўра, сайловлар, ҳар бир номзодга сайловолди кампаниясида оммавий ахборот воситаларида чиқиш қилиш, сайловчилар билан учрашувлар ташкил этишда тенг ҳуқуқ берилгани ҳолда, энг юксак демократия андозаларига риоя этилиб ўтказилди.

"Жаҳон" ахборот агентлиги муҳбирига берган интервьюси-

да у хусусан шундай деди:

— Сайловларда иштирок этиш даврида мен бир неча сайлов участкаларига бордим ва сайловчилар билан суҳбатлашиш имкониятига эга бўлдим. Уларнинг барчаси овоз бериш жараёнининг ўтишидан мамнун эдилар ва ўз танловларининг тўғрилигига ишонишарди. Ўзбекистонда бўлиб ўтган сайловлар мамлакат сайловдек муҳим бундай демократик жараёнини муваффақиятли ўтказиш борасида жуда катта тажриба тўплаганини кўрсатди.

У шунингдек Ўзбекистонда амал қилаётган парламент депутатлигига номзодларнинг сайловолди кампаниялари давлат томонидан молиялаштирилиши механизмнинг тўғрилиги ҳақида ўз мулоҳазаларини билдирди. Унинг сўзларига кўра, "барча учун тенгликнинг таъмин-лашни сайловчилар учун ҳам энг муносиб номзодни танлаб олишлари имконият яратди".

"Жаҳон" АА

Дехли

Қашқадарё Вилояти

Даромад ошиши — омилкорлик самараси

Нишон туманидаги «Меҳнат шуҳрати» ордени нишондори Тўра Раҳмонов раҳбар бўлган «Хўжаёр ота» фермер хўжалигида меҳнат самарадорлиги йил сайин ортиб бормоқда. Бугунги кунда хўжаликнинг иссиқхонасида сабзавот экин-ларидан мўл ҳосил олинмоқда.

— Иссиқхона хўжалигининг имконият-лари катта, — дейди фермер. — Бу соҳа-тинимсиз меҳнат, излашни талаб эта-ди. Ушбу йўналишни ишга туширгач, да-ромадимиз кўпайди. Оддий мисол, 50

сотихлик иссиқхонадан 70 миллион сўмдан зиёд даромад олган бўлсак, шунинг салкам тенг ярми соф фойдани ташкил этмоқда. Бу эса ишларимизни янада ривожлантиришга омил бўлмоқда.

Фермер хўжалигида пахта, галла ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидадан ҳам мўл ҳосил етиштирилади. Айни кунларда хўжалик аъзолари баҳорги экиш мавсумига пухта тайёргарлик кўришмоқда. Техникалар соғлиги тек-шрилиб, синовдан ўтказилляпти. Чигит экиш қўзланётган майдонларга пушта олиниб, дала бошига етарли мик-дорда маҳаллий ўғит жамғарилди.

СУРАТДА: Фермер Тўра Раҳмонов. Рашид ГАЛИЕВ олган сурат.

Сурдарё Вилояти

Президентимиз раҳ-барлигида ишлаб чиқилган Инқирозга қарши қоралар дас-тури мамлакатимиз санаят корхоналарини модернизациялаш, қўшимча иш ўринлари яратиш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишда муҳим омил бўлаётир.

ЧЕРЕПИЦА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛМОҚДА

Сирдарё вилояти Янгйер туманида черепица ишлаб чи-қаришга ихтисослашган кор-хона очилди.

— Юртимиз шаҳар ва қишлоқ-ларида бунёдкорлик ишлари кўлами йил сайин кенгайиб бора-ётганини қўриқлиш материалла-рига бўлган талабни оширишмоқ-да, — дейди корхона раҳбари Саидвали Бобонов. — Биз ҳам ана шу эhtiёжни қондиришга ўз хиссамизни қўиш ниётимизда. Корхонамиз замонавий техноло-гия асосида кўнага 800 квадрат метр черепица ишлаб чиқариш қувватига эга.

Янги корхонада 25 нафар ёш доимий иш билан таъмин-ланди.

Д.ЭСОНОВА,
ЎЗА мухбири.

Фарғона Вилояти

ЯНГИ ҚУРИЛМА НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ

ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ ЖАМОАСИ ҲАР ЙИЛИ РЕСПУБЛИКА ИННОВАЦИОН ҒОЯЛАР, ТЕХНОЛОГИЯЛАР ВА ЛОЙИХАЛАР ЯРМАРКАСИДА ЎНДАН ОРТИҚ ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР БИЛАН ҚАТНАШАДИ

Давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг 2008 йил 15 июлда қабул қилинган "Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқариш-га татбиқ этишнинг рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори-да илмий тадқиқот ташкилотлари ва иқтисодий-тимизнинг реал сектори корхоналари ўртасида ҳамкорлик алоқаларини қучайтириш, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш юзасидан муҳим вазифалар белгиланган.

Анъанавий тарзда ўтказиб келина-ётган Республика инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар ярмар-каси ҳам бу борада амалга ошири-лаётган ишларни такомиллаштириш-да муҳим ўрин тутмоқда.

Фарғона политехника институтида ҳам инновацион ғоялар, лойиҳа ва

технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш чоралари кўрилмоқда. Институт олимлари ва иқтидорли талабалар Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, "Азот" очик акция-дорлик жамияти, Фарғона фуран би-рикмалари заводи каби саноат кор-хоналари билан ҳамкорликда изла-

нишлар олиб бормоқда. Кейинги йилларда мазкур муассасада ишлаб чиқариш билан боғлиқ илмий тадқи-қотлар кўлами янада кенгайди.

— Инновацион ғоялар, технология-лар ва лойиҳалар ярмаркасида ин-ститут жамоаси ҳар йили ўндан ортиқ илмий тадқиқотлари билан иштирок этиб келмоқда, — дейди Фарғона по-литехника институти проректори, техника фанлари доктори Сирожи-дин Эргашев. — Бу йил ҳам мазкур ярмаркада саккиз лойиҳа билан иш-тирок этишни мўлжалламоқдамиз. Бугунги кунда мамлакатимиз саноат тармоғининг энергетик самарадорли-гини ошириш, энергиянинг муқобил манбаларидан фойдаланиш, ишлаб чиқариш технологияларини такомил-

лаштириш каби йўналишдаги тадқи-қотлар ва инновацион ғоялар муҳим аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам биз бу соҳага алоҳида эътибор қаратмоқ-дамиз.

Бу йилги кўргазмада институтнинг "Электроника ва микроэлектроника" кафедраси профессор-ўқитувчилари М.Муҳиддинов, С.Эргашев ва Ж.Исакулов томонидан яратилган "Оддий ва арзон рўзгорбоп қуёш сув иситтигичи" ҳам намоийиш этилади. Мазкур қурилма аккумулятор-бак (қуёш коллектори) ва душ кабинаси-дан иборат. Қуёш иситтигининг ак-кумулятор баки ёруғлигини яхши ютиши учун кесик конус қўриниши-да ишланган. Қурилма асосан рух-ланган тунукадан тайёрланган бўлиб, фойдаланиш учун қулай ва содда, конструкцияси оддий, экологик жи-хатдан тоза. Бақдаги сув қуёш нур-и ҳисобига исийди. Мазкур қурилмани барча соҳада кенг қўллаш яхши са-мара беради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат патент идораси томонидан бу қурил-ма учун патент берилган.

М.СУЛАЙМОНОВ,
ЎЗА мухбири.

Хоразм Вилояти

Анчайин мураккаб шароитда деҳқончилик қилинадиган Хоразм воҳасида қишлоқ хўжалиги экинлари, хусусан, пахтадан юқори ҳосил олишнинг бир йўли тежамкор агротехник усулларни ишлаб чиқиш, ноқу-лай шароитларга чидамли навларни яра-тиш, ойнаш ва кенг жорий қилиш экани тажрибалардан маълум.

"ХОРАЗМ-150" — ИСТИҚБОЛЛИ НАВ

Шу боис, Ўзбекистон Пахтачилик илмий-тадқиқот инсти-тутининг Хоразм филиали олимлари томонидан воҳа ша-роитига мос янги гўза турларини яратиш ва табиий ша-роитларда экиб ойнаш, парваришlash агротехнологияла-рини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш бўйича дои-мий излашнилар олиб боришмоқда.

Филиалда узок йиллардан бўён самарали меҳнат қилиб келадиган гўза селекцияси ва уручилиги бўлими бошлиғи, биология фанлари номзоди Жуманиёз ота Йўлдошев раҳ-барлигидаги олимларнинг сазй-ҳаракатлари натижасида вилоятнинг тупроқ-иклим шароитига мос нави яратилди. Истиқболли навлардан ҳисобланган гўзанинг бу янги тури воҳа шароитида бир неча йилдан бўён синналди ва 2005 йилда вилоят учун истиқболли, 2009 йилдан бошлаб эса асосий нав сифатида Давлат реестрига киритилди.

(Давоми 2-саҳифада)

Қашқадарё Вилояти

Кадастр

Ер — тириклик манбаи. Уни эъозламоқ, қадрига етмоқ даркор. Сайёраимиздаги тупроқ-иклим шароити кенг миқёсда таққосланганда, Ўзбекистон, чин маънода, жаннатмонанд ўлка эканлигига шубҳангаз қолмайди. Заманимиз унумдор, ҳарорат етарли. Ерга таёқ суқсан-из, кўкаради.

Юртимиз истиқлолга эришган, ер ресурсларидан самарали фойдаланиш тамойилларига алоҳида эътибор қаратилди. Энг асосийси, ерга бўлган муносабат ўзгарди. Мазкур соҳадаги қонун ва ҳужжатлар ўзининг ҳаётийлиги билан ҳам алоҳида аҳамият касб этаётди. Ўзбекистон Республикаси "Ер кодекси", "Давлат кадастри тўғрисида"ги ва бошқа қонун ҳужжатларида бу соҳанинг ҳуқуқий пойдевори қийилган. Қашқадарё вилояти деҳқонлари, ерга дахлдор соҳа мутахассислари ўзларининг диққат-эътиборларини заминдан самарали фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш, салбий жараёнларнинг олдини олиш ва оқибатларини бартараф этиш бугунги кундаги долзарб масалалардан бири эканлигига қаратишган.

Қашқадарё вилояти ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри хизмати давлат унитар корхонасига тахрибали мутахассис Шўхрат Бегматов раҳбарлик қияпти.

— Кейинги йилларда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида бир қатор ўзгаришлар юз берди, — дейди у биз билан суҳбатда. — Бундан кўзда тутилган мақсад соҳани янада ри-

президентимизнинг 2007 йил 29 октябрдаги "Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тубдан тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонида белгиланган талаблар асосида амалга оширилмоқда. Деҳқонлар зах қочириш тизимини соз ҳолга келтирмай туриб, ерга уруғ қадашнинг ҳосияти бўлмайди, дейишади. Шу сабабдан ҳам туманлардаги енгил ва оғир тупроқли ерларда шароитга қараб сизот сувлар чиқариб юбориладиган зовурлар ҳар икки-уч йилда тозаланиб,

пографик асбоблар ва замонавий алоқа воситаларига эга. Бугун соҳада баҳолаш ишларини бажариш учун 115 та ўлчов тасмалари, 19 та нивеллир, 25 та теодолит, 2 та светодоальнометр, 12 та GPS, 1 та электрон тахеометр мавжуд. Барча русумдаги асбоб-ускуналарни ишла-тиш бўйича тушунириш ишлари ташкиллаштирилмоқда. Кадастр хизмати ва бўлимларининг иқтисодий-ижтимоий ривожланишида тажрибали, малакали кадрлар катта роль ўйнайди, — дея сўзига да-вом этди бош муҳандис. — Вило-

даланилаётган, лекин ҳисобда бўлмаган 54,5 гектар ер майдони борлиги аниқланди.

Кадастр хизмати томонидан жойларда турли мавзуда анжуман ва семинарлар ўтказиб туриш ани-ана тусини олган. Ўзбекистон Республикаси "Ерғодезикадастр" Давлат қўмитасининг бевосита раҳбарлигида ўтказилган анжумани аниқ-аниқ ширасига киритиш мумкин.

"Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри хизматларида кадастр ҳўжатларини расмийлаштириш-ни, кўчмас мулкка бўлган ҳўқуқлар-ни давлат рўйхатидан ўтказиш ва инвентаризация ишларини янада тақомиллаштириш" мавзусида ўтказилган илмий-амалий анжуманда соҳага алоқадор ташкилот ва идора вакиллари қатнашди. Айниқ-са, жойларда Давлат кадастри ягона тизимининг яратилиши ва юри-тилишида ижро интизоми масала-лари, Ўзбекистон Республикаси қонунлари, ҳўкумат қарорлари ва бошқа амалдаги норматив-ҳўқуқий ҳўжатларнинг амалда қўлланили-ши, "Ермулккадастр" хизматлари-да автоматлаштирилган компьютер тармоқларини ва "ЕВФРАТ" элек-трон ҳўжат алмашувини жорий этиш бўйича слайдди тақдим этиш мавзуларидаги маърузалар йиғил-ганларда катта қизиқиш ўйотди. Келажакда ҳам ана шундай семи-нарларни ўтказиб туришга кели-шиб олинди.

Хулоса қилиб айтидиган бўлсак, Қашқадарё вилояти ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри хизмати давлат унитар корхонаси жамоаси бугунги кун талабидан келиб чи-ққан ҳолда иш юритаётганлиги эъти-борга молик.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Самарқанд Вилояти

Самарқандда пастпоглик ўзбек автобуси-нинг намунаси яратилди. "СамАвто LE 60" русумли мазкур автобуснинг ишлаб чиқарили-ши мамлаката-миз автомобил-созлигида яна бир саҳифа очи-лишига хизмат қилади.

САМАРҚАНДДА «LE 60» АВТОБУСЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ

Ушбу модели тайрлаб истеъмолчиларнинг эҳтиёж ва талабларини қондириш, махсулот сифатини яхши-лаш, замонавий технология-ларни ўзлаштиришга қара-тилган стратегиянинг ман-тикий давомидир.

Мазкур автобус ҳар жи-хатдан шинам салонга ва юмшоқ дўндаларга эга. Йўловчиларга қулай бўлиши учун уларнинг чиқиб-тушиш-лари пайтида машинанинг ўнг томонга эгилишига имкон берувчи кенелнинг тизими ўрнатилган. Бундан ташқари, "СамАвто LE 60" моделида имкониётлари чекланган ин-сонлар учун махсус мосла-малар ҳам мавжуд.

— Мутахассислар автобус-ни лойиҳалаштиришда хавф-сизликка алоҳида эътибор қаратишган, — дейди сифат назорати департаментининг катта муҳандиси Маъруф Этамбердиев. — Жумладан, моделга АБС, АСР ва ЕКАИС тормоз тизимлари ўрнати-лган. Йўналиш барқарорлиги-ни назорат қилувчи ЕКАИС тизими шаҳар ва айниқса, сирпанчик йўл қопламалари шароитларида автобусни бошқариш хавфсизлигини оширишга имкон беради.

Автобуснинг узунлиги 7,9 метр, максимал оғирлиги 9,8 тонна, йўловчилар сикими эса 60 кишини ташкил қи-лади. Янги техника ўзининг те-жамкорлиги билан ҳам қатор устуниликларга эга. Хусусан, кичик классли автобуслар-нинг стандарт фойдаланиш харажатлари доирасида ўрта қисмига қараганда йўлов-чилар сикимини қамраб ола-ди. Дивангелининг сифати ҳам ўта юқорилиги билан ха-рактерли. Унинг қалпал таъ-мирлашга йўл юриш имко-нияти 1 миллион километр-дан ортиқни ташкил қи-лади.

Ушбу турдаги автобусни 2010 йилнинг 3 чорагидан бошлаб ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда ва йилга 500 дона тайёрлаш режалаш-тирилган. Янги турдаги авто-буслари ишлаб чиқаришни ташкил қилиш заводи-нинг та-шкил доирасидаги мавқеини му-стаҳкамлаш имконини беради.

Мамлакат ЗИЁДИНОВ,
Хасан ХўЖАКУЛОВ.

Бухоро Вилояти

«СИТИРНИНГ СУТИ ТИЛИДА» ЧОРВАДОРЛАРНИНГ УШБУ ИБОРАСИ ОЗУҚА ТАЪМИНОТИДАГИ ИСЛОҲОТЛАР БОИС ЭРИШИЛАЁТГАН ЮТУҚЛАРДА НАМОЁН БЎЛМОҚДА

Президентимизнинг 2008 йил 21 апрелдаги "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер ҳўжаликларида чорва моллар кўпайтириш-ни рағбатлантиришни ку-чайтириш ҳамда чорвачи-лик махсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига мувофиқ ташкил этилган омихта ем сотиш бирлашмалари ва уларнинг жойлардаги шохобчалари чорвадорлар учун керакли озуқа, емни ўз вақтида олиш қулайлигини яратди.

Пешку туманидаги омихта ем со-тиш бирлашмаси маъсулияти чек-ланган жамиятида 6 та шохобча ма-вжуд. Қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳудудларида жойлашган бу шохобчалар орқали аҳоли ва фер-мер ҳўжаликлари қарамоғидаги чор-ва молларига шрот, шелуха ҳамда омихта ем каби махсулотлар арзон нархларда, энг асосийси эса ортиқ-ча ташвиш ва харажасиз етказиб бе-рилмоқда.

— Шохобчамиз хизмат кўрсатаётган ҳудуддаги 22 та қишлоқда 2916 та хо-надон мавжуд. Ҳар ой давомида улар ик-тиридаги чорва моллари учун белги-ланган меъёр асосида жами 22 милли-он сўмлик махсулот етказиб беряпмиз, — дейди тумандаги Зандани қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудда жойлашган бирлашманинг 47-сонли шохобча муди-ри Абдурашид Икромов.

— Фермер ҳўжалигимиз галла ва пахта етиштириш йўналишида иш олиб боради, — дейди биз билан суҳбатда Садир маҳалла фуқаролар йиғинида-ги қишлоқ мулкдорларидан бири Сул-тон Очилов. — Қарамоғимизда 8 бош қорамол, 25 бош қўй-эчки ва 50 бош парранда мавжуд. Ҳар ойда ҳудудимиз-даги 119-сонли шохобча орқали бел-гиланган меъёрдаги чорва озуқасини олиб турибмиз. Бу каби хизмат ту-рининг яратилгани биз учун жуда қулай-лик яратди.

Туман омихта ем сотиш бирлашма-си маъсулияти чекланган жамияти ра-иси Толқ Тобиловнинг таъкидлаши-ча, ўтган 3 ой мобайнида шохобчалар орқали 1,5 минг тонна шрот, 1,2 минг тонна шелуха, 150 тонна омихта ем ет-казиб берилган. 24 та қўшимча иш

Таъминот

СУРАТДА: бирлашма раиси Т.Тобилов ва 47-сон шохобча мудири А.Икромов.

ўринлари яратилган. Кўриниб турибдики, жойларда аҳоли ва фермер ҳўжаликлари ик-ти-ридаги чорва моллари учун етарли омихта ем махсулотлари етказиб бе-риш борасида яхлит тизим яратилди. Бу хайрли ишнинг самараси йилдан-йилга яхшиланиб боришига эса ҳеч шубҳа йўқ.

Халқимизда "Сигирнинг сuti ти-лида", деган ибора бор. Чорвачи-ликда махсусдорликни ошириш-нинг асосий омилларидан бири озуқа базасини мустаҳкамлашдир. Айни шу жараёнда амалга ошири-лаётган ишлар, хусусан, таъминот-да узилиш бўлмаслиги кўзланган мақсад сари дадил одимлашга қа-фолат бўла олади.

Ҳамроз АЛИ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Наманган Вилояти

ШЎРИ ЮВИЛГАН ЗАМИН — ЮҚОРИ ҲОСИЛГА ЗАМИН

Мингбулоқ тумани экин майдон-лари асосан шўрланган ерлар-дан иборат.

Шу боис, туман бўйича жорий йилда жами 16026 гектар майдонда бир маротаба, 4443 гектар майдонда икки маротаба, 193 гектар майдонда эса уч маротаба ер шўрини ювиш ишлари режалаштирилган. Айни кунларда бу муҳим агротехник тадбирни сифатли амалга ошириш ишлари қизгин паллага кўрди.

— Чигит екиш учун режалаштирилган 16 гек-

тар экин майдонининг шўри оби-тобида юви-лди. Энди бу ердан кўзлангандек ҳосил олиш мумкин, — дейди тумандаги "Гуллола-Ахор-Кимсанбой" фермер ҳўжалиги сўвчиси Қосим-жон Тожибоев.

СУРАТДА: сувчилар Қосимжон Тожибоев, Илхомжон Дўлғаев ҳамда Сайфиддин Бойбу-риевлар ер шўрини ювиш ҳақида ўзаро мас-лаҳатлашишмоқда.

Маъмур МУСУЛМОНОВ
олган сурат.

Жиззах Вилояти

ОЗИҚЛАНТИРИШНИНГ ҚЎШИМЧА ИМКОНИЯТЛАРИ

Улар ҳосилдорликни оширишда катта аҳамиятга эга

Мирзачўл туманидаги "Ўзбекистон" сувдан фойдаланувчилар уюшмаси қишлоқ ҳўжалик ишлари бўйича маслаҳатчиси, олим-агроном Шодмон Турсунов билан суҳбатимиз мавзуси экинлар ва ўғитлар ҳақида бўлди.

— Деҳқончиликнинг қайси соҳасини олган, ҳосилдор-ликни ошириш учун маъдан-ли ўғитлардан фойдаланил-май, илоҳий йўқ, — дейди у. — Ғўзага ҳам, галлага ҳам, маккажўҳори, боғ ва полиз экинларига ҳам азот, калий, фосфор бермасангиз, қўзла-ган ҳосилингизни ололмайсиз.

— Бошқа илоҳий борми? — дейман.

— Ҳа! — дейди у. — Маҳал-лий ўғит. Шунингдек... Фекал. Мен сизга айтсам, фекалдан нисга ўғит йўқ. Уни жуда қадимдан ота-боболаримиз яхши билишган.

Шодмон Турсунов айтает-ган фекал ўғитининг нимали-гини билсам-да, ҳосилдор-ликни оширишдаги моҳияти-ни унчалик ўйлаб кўрмаган эканман. Шу боис, унинг гап-

АКАДЕМИК ВОСИЛ ҚОБУЛОВ

Ўзбекистон илм-фани оғир жудолликка учради. Кибернетика со-ҳасидаги йирик олим, Ўзбекистон Республика-си Фанлар академияси-нинг академиги Восил Қобулович Қобулов 89 ёшда вафот этди.

В.Қобулов 1921 йили Тошкент шаҳрида тавал-луд топди. Ўрта Осиё давлат университети (ҳозирги Ўзбекистон Миллий университети) ҳамда Тошкент темирйўл транспорти муҳандис-лари институтини олий таълим олди. 1941-1945 йил-ларда Иккинчи жаҳон урушида иштирок этди. 1950 йили Фанлар академияси Иншоотлар институтини (ҳозирги Механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкам-лиги институтини) аспирантурасига ўқишга кирди. 1953 йилда номзодлик, 1964 йилда докторлик диссертация-ларини ҳимоя қилди. Илм-фан соҳасидаги сермахсул фаолияти учун 1962 йилда Фанлар академиясининг муҳбир аъзолигига, 1966 йилда ҳақиқий аъзолигига сайланди.

В.Қобулов ўзининг қарийб 60 йиллик илмий фаоли-яти давомида Математика институти лаборатория му-дирини, Механика институти директори, Фанлар акаде-миясининг академик-котиби, "Кибернетика" илмий-иш-лаб чиқариш бирлашмаси бош директори каби масъ-ул лавозимларда самарали меҳнат қилди.

Атоқли олим халқ ҳўжалигининг турли соҳаларида фойдаланиш учун алгоритмлашнинг назарий асосла-рини яратиб ва амалиётга татбиқ қилишга катта ҳисса қўшди. Унинг узлуқсиз муҳит механикаси масалала-рини ечишни алгоритмлаш, иншоотларнинг зилзила-га бардошлилиги, ҳисоблаш математикаси муаммо-ларини хал қилиш масалаларига бағишлаб яратилган қўллаб илмий асарлари илмий жамоатчиликка яхши маълум.

Академик В.Қобуловнинг мамлакатимиз фанини ри-вожлантириш йўлидаги хизматлари давлатимиз то-монидан муносиб тақдирланди. У "Ўзбекистон Респу-бликасида хизмат кўрсатган фан арбоби" фахрий унво-ни, Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофоти, "Эл-юрт ҳурмати" ордени билан тақдирланган эди.

Йирик олим, истеъдодли илм-фан ташкилчиси, камтарин инсон Восил Қобуловнинг хотираси қалб-ларимизда доимо сақланиб қолади.

И.КАРИМОВ, И.СОБИРОВ, Ш.МИРЗИЁЕВ,
З.ЗОХИДОВ, А.АРИПОВ,
Ш.СОЛИХОВ, М.САЛОХИДДИНОВ

"ХОРАЗМ-150" — ИСТИҚБОЛЛИ НАВ

(Боши 1-саҳифада)

Мазкур нав ғўзанинг Хирзатум турига мансуб "Андихон-13" навининг "Т-5186-82" тизмаси билан чағлаштиришдан ҳосил бўлган дургай уруғларини экиб, бир неча йиллар да-вомида яхка танлаш усули билан яратилган. Янги нав касал-ликка чидамли, тезпишарлиги, толаси пишқик, микронейр кўрсаткичлари яхшилиги билан ажралиб туради.

Агротехника қишлоқлари асосида парвардиш қилинса, ундан ўртача 40-45 центнердан ҳосил олиш мумкин. Нав вилоят бўйича 2002 йилда 121 гектар, 2003 йилда 290 гектар майдонга эки-либ, 23 центнердан ҳосил олинган бўлса, 2004 йилда 2507 гек-тар ерга экилиб, 25,8 центнер, 2006 йилда 1985 гектар далага экилиб, 26,4 центнердан пахта йиғиштириб олинди. Сўнгги йилларда "Хоразм-150" нави янада кўпроқ майдонларга эки-моқда. Биргина Янгибозор туманидаги уруғчиликка ихтисос-лашган фермер ҳўжаликлари 270 гектар майдонга мазкур на-вдан экиб, "Барака Болтимор" фермер ҳўжалиги 40 центнер-дан, "Турон" фермер ҳўжалиги 34,6 центнердан, "Сирожид-дин" фермер ҳўжалиги 33,2 центнердан юқори ва сифатли ҳосил олдилар. Туман бўйича ўртача ҳосилдорлик 30 центнер-ни ташкил қилди. Мазкур ғўзанинг наводорлигини яхшилаш ва уруғини қўлайтириш мақсадида муаллиф томонидан тайёрлан-ган яхка танлов уруғлари Хонка туманидаги ғўзанинг янги на-влари уруғини дастлабки қўлайтирувчи "Сарапан" элита" фер-мер ҳўжалигига берилди. Ҳозирда уруғларни тайёрлаш бўйи-ча филиалинида илмий-тадқиқот ишлари давом эттирилмоқ-да. Фермер ҳўжалигида малакали мутахассислар томонидан уруғлар наводорлиги талаблар даражасига етказилиб, ташкил қилиниши режалаштирилган "Элита" уруғчилик ҳўжалик-лари учун бирламчи элита уруғлик захираси яратилди.

Равшанбек КАРИМОВ,
ЎзПИТИ Хоразм филиали директори,
Аваз ЗУМАННОВ,
катта илмий ходим.

308 тонна галла қолибди. Бу йил ҳам кўп миқдорда фекал компостланиб, шу кунларда парранда ғўнги тўпланаёт-ган экан.

Маълумотларга эътибор қаратами: парранда ғўнги таркибида галла ва дархат-ларнинг ривожланиши учун керакли барча озиқ модда-лар бор. Яна бир яхши томи-ни шуки, парранда ғўнги би-лан ўғитланган дарахтларга кўрт тушайди, касалланмай-ди. Ҳозир қўллаб фермерла-римиз паррандачилек билан шугулланипти. Мамлаката-мизда тадбиркорликнинг йўли равоқланиб, парранда-боқарлар кўпайди. Улар ўз ҳўжаликларида бу усулдан фойдаланса яхши бўлади, демоқчиман.

Мақсадимиз мўл ҳосил олиш, унумдорликни ошириш экан, бу жараёнда омиқор-ликни ривожлантиришимиз даркор.

Келдиёр ЖўРАКУЛОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

● Терап илдизлар

13315